

Sygn. akt III AUa 1072/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Goss-Kokot
Sędziowie:	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.) SSA Katarzyna Wołoszczak
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2013 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania **P. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanego Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.

o przeniesienie odpowiedzialności z tytułu składek

na skutek apelacji odwołującego P. R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 18 kwietnia 2012 r. sygn. akt VIII U 3902/11

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 maja 2004r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. uznał, że P. R. jako prezes zarządu ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w P. z tytułu zaległych składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: marzec 2000r. i od maja 2000r. do grudnia 2002r., w łącznej kwocie 211.240,06 zł, na którą składają się należność główna w wysokości 122.430,66 zł oraz należności z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 42 zł, odsetek za zwłokę w wysokości 88.947,40 zł naliczonych na dzień wydania decyzji.

Od powyższej decyzji odwołał się P. R. wnosząc o zwrot akt organowi rentowemu celem uzupełnienia materiału sprawy, ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez orzeczenie, że odwołujący nie ponosi odpowiedzialności za sporne zobowiązania spółki (...) Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P..

Postanowieniem z dnia 4.04.2006r. Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowił wezwać do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych: (...) Sp. z o.o., M. B., R. D., J. D., K. G., M. G., J. K., I. K., D. M., J. M., S. M., J. N., G. P., P. S., L. S. (1), L. S. (2), I. T., M. W. i K. Z..

Wyrokiem z dnia 11.04.2008r., sygn. akt VIII U 4495/05 Sąd Okręgowy w Poznaniu w punkcie 1 sentencji zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż odwołujący P. R. nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. z tytułu nieopłaconych zaległych składek: na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych za okres od lipca 2000r. do grudnia 2001r. na kwotę 6.198,59 zł, kosztów upomnienia w kwocie 8.40 zł i należnych odsetek od powyższej kwoty oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2000r. do listopada 2000r., od stycznia 2001r. do lipca 2001r., od lipca 2002r. do sierpnia 2002r., od października 2002r. do grudnia 2002r. na kwotę 13.225,10 zł, kosztów upomnienia w kwocie 16,80 zł oraz należnych odsetek od powyższej kwoty. Natomiast w punkcie 2 sentencji wyroku Sąd Okręgowy oddalił odwołania w pozostałej części, a w punkcie 3 zasądził od odwołującego na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na skutek apelacji wniesionej przez P. R., Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 24.03.2009r., sygn. akt III AUa 651/08 uchylił zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, iż w celu rozstrzygnięcia niniejszej sprawy konieczne jest ustalenie, czy i jakie tytułu egzekucyjne wystawiono wobec spółki odnośnie przedmiotowych, ujętych w zaskarżonej decyzji składek, a następnie czy na ich podstawie wszczęto postępowanie egzekucyjne, do jakiego majątku spółki je skierowano oraz jaki był efekt tych czynności. Ponadto Sąd ten stwierdził, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy niezbędne będzie przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu ekonomii i finansowania spółek prawa handlowego na okoliczność, czy wniosek o ogłoszenie upadłości zgłoszony został we właściwym czasie. Istotne jest również przeprowadzenie dowodu z wniosku o ogłoszenie upadłości w roku 2001, bowiem informacje tam zebrane pozwolą w pełnijszy sposób ustalić kondycję finansową spółki w latach poprzedzających kolejny wniosek o upadłość.

Wyrokiem z dnia 30.11.2010r., sygn. akt VIII U 1480/09 Sąd Okręgowy w Poznaniu w punkcie 1 sentencji zmienił zaskarżoną decyzję o tyle tylko, iż ustalił że odwołujący P. R. nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w P., z tytułu nieopłaconych składek na funduszu ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc grudzień 2002r., w punkcie 2 oddalił odwołanie w pozostałym zakresie i w punkcie 3 zasądził od odwołującego P. R. na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 12.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji stwierdził, że odwołujący nie odpowiada wyłącznie za zobowiązania zainteresowanej spółki powstałe w miesiącu grudniu 2002r. Zdaniem Sądu I instancji poza miesiącem grudniem 2002r. odwołujący nie wykazał braku zaistnienia przesłanek pozytywnych, ani zaistnienia przesłanek negatywnych zawartych w art. 116 ustawy Ordynacja podatkowa. W zakresie miesiąca grudnia 2002r. Sąd Okręgowy wskazał, że nie zaistniała przesłanka pozytywna, tj. odwołujący nie był już członkiem zarządu zainteresowanej spółki wobec ogłoszenia jej upadłości. Jednocześnie Sąd podkreślił, mając na uwadze wytyczne Sądu Apelacyjnego z wyroku z dnia 24.03.2009r., że organ rentowy prawidłowo prowadził postępowanie egzekucyjne względem zainteresowanej spółki wykazał brak jego skuteczności.

Od powyższego wyroku apelację złożył P. R. reprezentowany przez radcę prawnego, zaskarżając wyrok w części oddalającej odwołanie (pkt 2) i rozstrzygającej o kosztach procesu (pkt 3). Apelujący zarzucił Sądowi I instancji naruszenie art. 116 Ordynacji Podatkowej w związku z art. 5 już nie obowiązującego Prawa upadłościowego poprzez niewłaściwą ich wykładnię, a następnie niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że zachodzą przesłanki stwierdzenia odpowiedzialności odwołującego się (członka zarządu) za zaległości spółki z ograniczoną odpowiedzialnością(...) z siedzibą w P. z tytułu nieopłaconych zaległych składek na fundusz ubezpieczeń społecznych,

fundusz ubezpieczeń zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz naruszenie przepisów postępowania, a w szczególności art. 386 § 6 k.p.c. w zakresie, który miał istotny wpływ na wynik sprawy poprzez nie zastosowanie się przez sąd I instancji do oceny prawnej wskazań co do dalszego postępowania wyrażonych przez sąd II instancji w wyroku z dnia 24.03.2009r., Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, art. 233 k.p.c. w zakresie, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na przyjęciu, że odwołujący się ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w P..

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie, że odwołujący nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością(...) z siedzibą w P. z tytułu nieopłaconych składek na fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres marzec 2000r. i od maja 2000r. do listopada 2002r., ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie, że odwołujący się nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością(...) z siedzibą w P. z tytułu nieopłaconych składek na fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres do II kwartału 2001r.

Postanowieniem z dnia 10.08.2011r., sygn. akt III AUa 253/11 Sąd Apelacyjny w Poznaniu uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie od 17.11.2010r. i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w instancji odwoławczej. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że apelacja skutkuje uchynieniem zaskarżonego orzeczenia, aczkolwiek z przyczyn innych niż powołane w jej uzasadnieniu. Zgodnie z brzmieniem art. 378 § 1 k.p.c. Sąd II instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. W myśl znajdującego zastosowanie art. 379 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi w sytuacji, gdy (pkt 4) skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa. Sprzeczność składu sądu z przepisami ustawy (przede wszystkim z art. 47) zachodzi w każdym wypadku sprzeczności składu z przepisami prawa. Sąd Apelacyjny wskazał, że zgodnie z niebudzącym wątpliwości nowym sformułowaniem art. 47 § 1 k.p.c. zasadą w pierwszej instancji jest rozpoznawanie spraw przez jednego sędziego. Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 15.03.2007r., w sprawach cywilnych - wszczętych i niezakończonych prawomocnym orzeczeniem do dnia wejścia w życie ustawy, które według przepisów dotychczasowych rozpoznawane były z udziałem ławników, stosuje się przepisy dotychczasowe; w razie jednak podjęcia zawieszono postępowania albo uchynienia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd drugiej instancji lub Sąd Najwyższy po dniu wejścia w życie ustawy, postępowanie toczy się według przepisów w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Wskazując na art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 15.03.2007r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy -Kodeks postępowania karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 27.06.2007r.) Sąd Apelacyjny uznał, że w rozpoznawanej sprawie doszło do jego naruszenia, co skutkować musi nieważnością postępowania. Nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego weszła w życie z dniem 28.07.2007r., a zatem uchynienie wyroku przez Sąd II instancji po tym dniu powodować musi rozpoznanie sprawy przez Sąd I instancji według przepisów w brzmieniu nadanym tą nowelizacją. Postanowienie o uchynieniu postępowania w sprawie o sygn. akt VIII U 4495/ 05 Sąd Apelacyjny wydał w dniu 24.03.2009r., a zatem gdy obowiązywał już art. 47 k.p.c. w brzmieniu nadanym nowelizacją z dnia 15.03.2007r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 27.06.2007r.), a zatem sprawa o sygn. akt VIII U 1480/09 winna być rozpoznawana w składzie jednoosobowym. Sąd I instancji sprawę o sygn. VIII U 1480/09 rozpoznał, w dniach 17.11.2010r. oraz dnia 30.11.2010r., w składzie ławniczym, a zatem w tym zakresie postępowanie jest dotknięte nieważnością. Sąd Apelacyjny podkreślił, że w składzie ławniczym Sąd wydał orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Powyższe prowadziło do uznania nieważności części postępowania sądowego, która była rozpoznana w niewłaściwym składzie, tj. od posiedzenia z dnia 17.11.2010r., przy konieczności zniesienia postępowania sądowego. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy - w składzie zgodnym z przepisami - Sąd winien ponowić dowody objęte zniesieniem postępowania. Rzeczą stron będzie zgłoszenie ewentualnych dalszych wniosków dowodowych, co do osoby wnioskodawcy.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy – Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję o tyle, że ustalił, że odwołujący nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością(...) z siedzibą w P. z tytułu nieopłaconych składek na fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za grudzień 2002r. (pkt 1), w pozostałym zakresie odwołanie oddalił (pkt 2), zasądził od odwołującego na rzecz pozwanego kwotę 12.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 3).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne:

Spółka Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. powstała w 1990r. i wpisana została do rejestru handlowego Sądu Rejonowego w Poznaniu pod ni (...). Od początku istnienia spółki członkiem jej jednoosobowego zarządu był odwołujący P. R., również w spornym okresie.

Przedmiotem działalności spółki była produkcja, handel i usługi oraz prowadzenie wszelkiej działalności gospodarczej, w szczególności: w zakresie przygotowania i prowadzenia inwestycji, budowy i sprzedaży obiektów innych użytkowych, inwentarskich, remontów kapitalnych i bieżących, projektowania, wykonania wszelkich projektów obiektów zagospodarowania terenów oraz kosztorysowania, doradztwa handlowego, nadzorów, ekspertyz i wdrożeń, wszelkich usług budowlanych, pośrednictwa i transportu, wytwórczym - produkcja wszelkich materiałów budowlanych oraz wyposażenia budynków i innych obiektów, handlu — sprzedaż wyrobów własnych oraz powierzonych, hurtowa i detaliczna. Przede wszystkim działalność spółki opierała się na budowie obiektów mieszkaniowych, szkół, infrastruktury oraz dróg.

Kapitał zakładowy spółki wynosił 4.300 zł. Udziały zostały pokryte w formie pieniężnej i niepieniężnej.

W dniu 29.08.2001r. odwołujący złożył pierwszy wniosek o ogłoszenie upadłości, w którym wskazał, iż majątek spółki wynosi łącznie 88.649,65 zł, a pasywa 88.649,64 zł. Wniosek ten został zwrócony na podstawie art. 130 k.p.c. i art. 68 prawa upadłościowego, ponieważ spółka nie uzupełniła braków formalnych wniosku. Według oświadczenia odwołującego wniosek został przez niego wycofany, ponieważ uznał, że płynność finansowa spółki uległa poprawie z uwagi na zawarty kontrakt na budowę hali w K., z tytułu którego otrzymał zaliczkę.

W dniu 30.10.2001r. odwołujący złożył w Sądzie Rejonowym w Poznaniu wniosek o otwarcie w stosunku do zainteresowanej spółki postępowania układowego (sygn. akt XV Ukł 75/01). Do wniosku spółka załączyła spis wierzytelności na dzień 30.09.2001r., gdzie wykazała brak płatności za lata 1999, 2000, 2001 wobec:

- dostawców towarów i usług na łączną kwotę 3 09.490,09 zł,
- ZUS (...)P. na kwotę 93.664,81 zł,
- Urząd Skarbowy P. 83.318,70 zł.

Pasywa wyniosły łącznie 281.272,83 zł, w tym kapitał własny oraz zobowiązania.

Pomimo wyznaczonego przez Sąd Rejonowy terminu (...) Sp. z o.o. nie uiściła zaliczki na koszty postępowania, a na wyznaczony termin rozprawy za dłużnika nie stawił się nikt.

Postanowieniem z dnia 08.02.2002r., akt XV Ukł 75/01, Sąd Rejonowy umorzył postępowanie układowe. Natomiast w dniu 21.10.2002r. P. R. złożył w Sądzie Rejonowym w Poznaniu wniosek o ogłoszenie upadłości zainteresowanej spółki. Na dzień 30.09.2002r., tj. dzień sporządzenia przez zainteresowaną spółkę listy wierzycieli załączonej do wniosku o ogłoszenie upadłości, zaległości płatnicze (...) Sp. z o.o. wobec ZUS wynosiły 152.845,93 zł (103.994,43 zł + należność główna, 48.851,50 zł + odsetki), a wobec Urzędu Skarbowego 84.192,80 zł.

Postanowieniem z dnia 11.12.2002 r. w sprawie o sygn. XV U 363/02 Sąd Rejonowy w Poznaniu Wydział XV Gospodarczy Spraw Upadłościowo - Układowych ogłosił upadłość zainteresowanej spółki, wyznaczając syndyka.

W dniu 06.08.2003r. syndyk złożył wniosek o umorzenie postępowania upadłościowego z powodu braku środków na jego prowadzenie.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 05.09.2003r., sygn. akt XV U 363/02, Sąd umorzył postępowanie upadłościowe na podstawie art. 218 § 1 pkt 1 prawa upadłościowego, stwierdzając, że nie ma środków na spełnienie zasadniczego celu tego postępowania, bowiem na dzień złożenia wniosku o umorzenie stan środków w masie wyrażał się kwotą 11.300 zł. Ponadto celem postępowania upadłościowego jest zaspokojenie wierzycieli, a jeżeli nie ma możliwości osiągnięcia tego celu, czego dobitnym świadectwem jest brak środków na pokrycie kosztów postępowania, w ogóle nie powinno być ono wszczęte, a gdy już jest w toku powinno ulec umorzeniu.

Po umorzeniu postępowania upadłościowego zainteresowana spółka nie została zlikwidowana, nie została też przerejestrowana do Krajowego Rejestru Sądowego.

Spółka Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w P. w latach 2000-2002, to jest do czasu ogłoszenia upadłości (17.12.2002r.) prowadziła działalność gospodarczą ze stratą.

Za 2000r. zainteresowana spółka osiągnęła stratę netto w wysokości 71.887,23 zł. Za okres do dnia 30.09.2001r., strata ta zwiększyła się do kwoty 40.615,41 zł, a majątek trwały zainteresowanej spółki zmniejszył się z 36.624,58 zł do kwoty 32.338,37 zł, w tym rzeczowy majątek trwały zmniejszył się z 23.249,58 zł do kwoty 19.338,37 zł. Majątek obrotowy zainteresowanej spółki zmniejszył się z kwoty 547.568 zł w roku 2000 do kwoty 246.664,46 zł do dnia 30.09.2001r. W spornym okresie należności i roszczenia zainteresowanej spółki z kwoty 373.863,31 zł w 2000r., zmalały do kwoty 10.846,10 zł do dnia 30.09.2001r.

(...) Sp. z o.o. w P. z tytułu dostaw i usług w 2000r. wyniosły 475.671,62 zł w tym zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych wyniosły 130.313,36 zł i z tytułu wynagrodzeń 19.765,59 zł.

Zobowiązania zainteresowanej spółki do dnia 30.09.2001 r. wyniosły:

- z tytułu dostaw i usług 331.185,12 zł,
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych 222.037,59 zł.

Z tego względu odwołujący zwolnił z pracy większość pracowników. Pozostali pracownicy otrzymali zwolnienia jesienią 2002r.

Wobec zainteresowanej spółki organ rentowy wstawiał tytuły egzekucyjne już w 1996r., a kolejne w latach 2000-2001, i tak:

- nr (...) z dnia 11.05.2001r. dotyczący należności na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od marca 2000r. do kwietnia 2000r., od maja 2000r. do czerwca 2000r., lipiec 2000r. i sierpień 2000r.,
- nr (...) z dnia 11.05.2001r. dotyczący należności na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od września 2000r. do października 2000r., od listopada 2000r. do grudnia 2000r., styczeń 2001r., luty 2001r.,
- nr (...) z dnia 11.05.2001r. dotyczący należności na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od czerwca 2000r. do lipca 2000r., od sierpnia 2000r. do listopada 2000r., styczeń 2001r., luty 2001r.,
- nr (...) dotyczący należności na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od marca 2000r. do kwietnia 2000r., od maja 2000r. do czerwca 2000r., lipiec 2000r. i sierpień 2000r.,
- nr (...) dotyczący należności na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od września 2000r. do października 2000r., od listopada 2000r. do grudnia 2000r., styczeń 2001r. i luty 2001r.,

- nr (...) dotyczący należności na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres grudzień 2000r. i luty 2001r.,

- nr (...) dotyczący należności na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od czerwca 2000r. do lipca 2000r., od sierpnia 2000r. do listopada 2000r., styczeń 2001r. i luty 2001r.

Składki na rzecz ZUS zainteresowana spółka opłacała w niepełnej wysokości począwszy od marca 2000r., a całkowicie zaprzestała ich opłacania w październiku 2002r.

Egzekucja należności z tytułu składek na rzecz ZUS w stosunku do zainteresowanej spółki była początkowo prowadzona przez organ rentowy, m.in. zajęto rachunek bankowy zainteresowanej spółki w dniu 11.05.2001r., a następnie na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 03.06.2002r. (sygn. akt XVII Co 4146/02) przez Komornika Sądowego Rewiru XII przy Sądzie Rejonowym w Poznaniu. Egzekucja ta okazała się bezskuteczna, albowiem nie udało się wyegzekwować żadnych należności. Pismem z dnia 17.09.2002r. Bank (...) (...) S.A. zawiadomił, że tytuły wykonawcze nie mogą zostać zrealizowane z uwagi na brak środków na rachunku zainteresowanej spółki. Pismem z dnia 11.02.2003r. organ rentowy zawiadomił (...) S.A. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec zainteresowanej spółki z uwagi na ogłoszenie upadłości dłużnika.

Zaległości z tytułu nieopłaconych składek na dzień 31.05.2004r.:

- na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres marzec 2000r., od maja 2000r. do sierpnia 2001r., od lipca 2002r. do sierpnia 2002r. i od października 2002r. do grudnia 2002r. wyniosły 103.006,97 zł plus odsetki w kwocie 78.073 zł i koszty upomnienia 16,80 zł,

- Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres od lipca 2002r. do grudnia 2002r. wyniosły 6.198,59 zł plus odsetki w kwocie 1.411,70 zł i koszty upomnienia 8,40 zł, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2000r. do listopada 2000r., od stycznia 2001r. do lipca 2001r., od lipca 2002r. do sierpnia 2002r., od października 2002r. do grudnia 2002r. wyniosły 13.225,10 zł plus odsetki w kwocie 9.462,70 zł i koszty upomnienia 16,80 zł.

Analizując majątek spółki (...) należy stwierdzić, iż kształtowanie się udziałów poszczególnych podgrup aktywów ogółem było typowe dla przedsiębiorstwa, które wykonywało usługi budowlane, a działalność wytwórcza realizowana była pod konkretne zamówienia, inwestowało we własne składniki rzeczowego majątku trwałego na bardzo niskim poziomie, a kształtowanie się poszczególnych pozycji majątku obrotowego uzależnione było od aktywności gospodarczej przedmiotowego przedsiębiorstwa. Kapitał własny zainteresowanej spółki w całym okresie od 1999r. do 2000r. był wielkością ujemną. Na koniec lat 1999, 2000, 2001 i 2002 kapitał własny systematycznie zwiększała wartość ujemną wykazując stałą tendencję spadkową. Przedsiębiorstwo w latach 1999 - 2002 generowało stratę finansową netto. Ostatnim okresem, w którym kapitał własny był dodatni był koniec 1998r. Brak stabilności kapitałowej przedsiębiorstwa determinowany był bardzo niskim poziomem kapitału własnego podstawowego, zarówno w wielkościach bezwzględnych - wynoszącego tylko 4.300 zł, jak i w relacji do wielkości aktywności gospodarczej - przychodów zawierających się w przedziale od 820 tys. zł do 1.935 tys. zł oraz ujemną wielkością kapitału własnego spowodowaną startą finansową netto w całym spornym okresie, tj. w latach 1999-2002 oraz brakiem dopłat do własnego kapitału. Zobowiązania z tytułu podatków, cel i ubezpieczeń społecznych charakteryzowały się stałą tendencją wzrostową z ponad 82 tys. zł do 320 tys. zł, czyli w ciągu trzech lat uległy prawie czterokrotnemu zwiększeniu, wskaźniki płynności finansowej w całym spornym okresie kształtowały się poniżej wielkości uznanych za wzorcowe. Wskaźnik bieżącej płynności w latach 1999 - 2002 nie przekraczał jedności. Wielkość wskaźnika poniżej jedności oznacza, że majątek obrotowy jest niewystarczający na pokrycie zobowiązań krótkoterminowych. W roku 2000 w stosunku do roku 1999 uległy nieznacznemu zwiększeniu. W kolejnych latach, tj. 2001 - 2002 wskaźniki płynności finansowej uległy spadkowi wykazując dalszą tendencję do ich obniżania. Taka sytuacja wskazywała na coraz poważniejsze problemy nie tylko z terminowym, ale w ogóle z regulowaniem zobowiązań. Okres regulowania zobowiązań od 1999r. systematycznie się wydłużała, z 31 dni w 1999r. do 120 dni na koniec 2000r. oraz 183 i 273 dni na koniec lat 2001 - 2002. Coraz dłuższy okres regulowania

zobowiązań wynika z deficytowej działalności, bowiem brak środków pieniężnych przekładał się na konieczność coraz późniejszego spłacania zobowiązań. Konsekwencją deficytowości oraz wydłużania okresu regulowania zobowiązań było systematyczne wydłużanie okresu konwersji gotówki z minus 14 dni na koniec 1999r. przez minus 22 dni na koniec 2000r., do minus 166 dni i minus 270 dni odpowiednio na koniec lat 2001 - 2002. Zainteresowana spółka w całym spornym okresie znajdowała się w złej sytuacji finansowej, która od początku 2001r. tylko się pogarszała. Spółka nie przeprowadziła niezbędnych dla dalszego funkcjonowania zmian, np. podwyższenia kapitału własnego, restrukturyzacji, wewnętrznej czy skutecznego postępowania układowego, mających na celu wyprowadzenie spółki z trudnej sytuacji wewnętrznej. Wyniki finansowe spółki w latach 1999 - 2002 jednoznacznie wskazują, że zmierzała ona bezpośrednio do upadłości. Symptomami świadczącymi o trwałej utracie zdolności do egzystencji na rynku były złożone wnioski o upadłość. Najpóźniej od dnia 31.03.2000r., czyli od ostatecznej daty sporządzenia i przyjęcia sprawozdania finansowego za rok 1999 zarząd spółki posiadał informację, że zobowiązania przedsiębiorstwa zaczęły przewyższać jego majątek. Już na koniec 1999r. zainteresowana spółka nie posiadała wystarczających środków na pełne regulowanie zobowiązań wobec wierzycieli. W 2000r. przedsiębiorstwo osiągnęło najlepszą relację dynamiki przychodów do kosztów, albowiem była wyższa o 9 punktów procentowych. Przy czym korzystna relacja dynamiki przychodów i kosztów przyczyniła się tylko do zmniejszenia strat finansowych netto z prawie 182 tys. zł do prawie 72 tys. zł. Na podstawie analizy ekonomiczno- finansowej za lata 1999-2000 nie można wyznaczyć jednej daty utraty płynności finansowej. W trakcie okresu objętego analizą można wyróżnić okresy trwałej utraty płynności:

- od października 1999r. do lutego 2000r.,
- od marca 2001 r. do 24 września 2001 r.,
- od sierpnia 2002r.

Przedsiębiorstwo znajdowało się w naprzemiennych okresach trwałego zaprzestania regulowania długów z okresami względnej płynności finansowej od końca 1999r. Sytuacja finansowa przedsiębiorstwa uzasadniała złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2001r.

Na rozprawie w dniu 4.04.2012r. odczytano opinię biegłego w aktach na karcie 653-697. Odwołujący i pozwany organ rentowy oświadczyli, że nie mają żadnych uwag ani pytań do opinii i nie wnoszą o przesłuchanie biegłego, traktując bowiem jego przesłuchanie na rozprawie w dniu 17.11.2010r. jako integralną część opinii głównej, Strony również nie wniosły o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego. Strony nie zgłosiły żadnych dodatkowych wniosków dowodowych.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy stwierdził, że istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy zaistniały przesłanki do przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością(...) z siedzibą w P. na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na członka zarządu P. R. za okres, kiedy pełnił on powyższą funkcję.

Organ rentowy zarówno w decyzji jak i w odpowiedzi na odwołanie wskazywał, że spełnione zostały pozytywne przesłanki przeniesienia odpowiedzialności a mianowicie to, iż egzekucja okazała się bezskuteczna, a odwołujący w okresie kiedy powstały zobowiązania pełnił funkcję członka zarządu oraz nie zostały wykazane okoliczności, które zwalniałyby odwołującego z odpowiedzialności za powyższe zobowiązania.

Natomiast odwołujący wskazywał na istnienie okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność, mianowicie podnosił, że wniosek o upadłość został zgłoszony we właściwym czasie. W sierpniu 2001r. został zgłoszony pierwszy wniosek o ogłoszenie upadłości, jednakże w związku z zawarciem dużego kontraktu na budowę hali magazynowej, spółka odzyskała płynność finansową i wniosek został cofnięty. Natomiast w październiku 2001r. został zgłoszony wniosek o otwarcie postępowania układowego, z którego realizacji spółka ostatecznie zrezygnowała wobec dużych kosztów i podpisania ugód z wierzycielami. Przez cały ten okres bieżące zobowiązania wobec organu rentowego były

placone i jednocześnie negocjowano zaległe płatności. Natomiast w dniu 25.10.2002r. został zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości, gdyż spółka trwale utraciła płynność finansową.

Sąd Okręgowy powoływał następnie przepisy art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 116 § 1 ustawy z dnia 29.08.1997r. - Ordynacja podatkowa, które regulują przesłanki przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania składkowe spółki na członka zarządu.

W niniejszej sprawie podstawową kwestią było rozstrzygnięcie, czy wystąpiły pozytywne przesłanki przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu składek. Spornym w niniejszej sprawie było m.in. to, czy spełniona została przesłanka bezskuteczności egzekucji. Przesłankę bezskuteczności egzekucji należy rozumieć jako sytuację, gdy nie ma jakichkolwiek wątpliwości, iż nie zachodzi żadna możliwość zaspokojenia egzekwowanej wierzytelności z jakiegokolwiek części majątku spółki. W ocenie Sądu Okręgowego – przesłanka bezskuteczności egzekucji w opisanym wyżej znaczeniu, została w niniejszej sprawie spełniona.

W dalszej kolejności konieczne było rozważenie zaistnienia okoliczności wyłączających odpowiedzialność członka zarządu za zobowiązania spółki. Z brzmienia powołanego art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej wynika, że ciężar dowodu okoliczności uwalniającej od odpowiedzialności spoczywa na członku zarządu.

Pierwszą z przesłanek wyłączających odpowiedzialność członka zarządu, a także innych podmiotów wskazanych w art. 116 § 3 ordynacji podatkowej, jest wykazanie, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu I instancji w sprawie o sygnaturze akt VIII U 1480/09. W niniejszej sprawie poza sporem było to, że (...) Sp. z o. o. nie opłaciła należności z tytułu składek na FUS, FUZ, FP i FGŚP za sporny okres. Wysokość tych zaległości wraz z odsetkami wskazana w zaskarżonej decyzji nie została skutecznie zakwestionowana, w szczególności nie wykazano tego, by poszczególne składki objęte decyzją zostały zapłacone w całości bądź w części, jak i aby były należne w innej kwocie. Okolicznością bezsporną w sprawie było, że przez cały okres wymieniony w decyzji, z wyjątkiem miesiąca grudnia 2002r., kiedy to na skutek ogłoszenia upadłości utraciła prawo do zarządzania spółką, odwołujący był jedynym członkiem zarządu spółki (...) Sp. z o.o.

Zdaniem Sądu Okręgowego odwołujący nie wykazał przesłanek zwolnienia od odpowiedzialności za zobowiązania spółki, przewidzianych w art. 118 § 1 ordynacji. Odwołujący nie wykazał tego, aby dopiero w październiku 2001r. zaistniały przesłanki do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Analiza sytuacji ekonomicznej spółki (...) zaprezentowana przez biegłych przez pryzmat „właściwego czasu” na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości prowadzi do przyjęcia stanowiska, że zgłoszony w październiku 2001r. wniosek spółki był spóźniony. Znacznie wcześniej niż w II półroczu 2001 roku zobowiązania Spółki przekroczyły wartość jej majątku i przestała ona realizować wymagalne zobowiązania. Sytuacja ekonomiczna spółki uzasadniała zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości już na przełomie I i II kwartału 2002r.

Ponadto podobnie jak Sąd I instancji w sprawie o sygn. akt VIII U 1480/09 - Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że w odniesieniu do opinii prywatnej zwartej w aktach sprawy, a przedłożonej przez odwołującego w toku postępowania, należy wskazać, iż oceny, czy wniosek o ogłoszenie upadłości lub o otwarcie postępowania układowego został zgłoszony we właściwym czasie wymaga wiadomości specjalnych, co dokonują tylko i wyłącznie biegli sądowi.

Odwołujący w toku postępowania wykazał istnienie przesłanek wyłączających jego odpowiedzialność za zobowiązania spółki z tytułu składek na fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jedynie za miesiąc grudzień 2002r., tj. za miesiąc w którym ogłoszono upadłość. Od momentu ogłoszenia upadłości ustają prawa i obowiązki zarządu.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. w punkcie 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję o tyle tylko, iż ustalili że odwołujący P. R. nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w P. z tytułu nieopłaconych składek na fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc grudzień 2002r., a na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. w punkcie 2 wyroku oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł odwołujący, zaskarżając orzeczenie w części, tj. w pkt 2 i 3 i zarzucając naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń w sprawie w oparciu o wadliwą opinię biegłego,
- art. 227 k.p.c. poprzez brak ustaleń w zakresie tego, czy należności stanowiące przedmiot postępowania nie uległy przedawnieniu,
- art. 116 § 1 ordynacji podatkowej poprzez niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię przesłanki bezskuteczności egzekucji,
- art. 116 § 1 ordynacji podatkowej w zw. z art. 5 prawa upadłościowego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że zachodzą przesłanki przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania spółki na odwołującego,
- naruszenie art. 24 ust. 5d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 93 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez pominięcie okoliczności, że dochodzone należności wygasły w toku postępowania sądowego.

Mając powyższe na uwadze apelujący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, ewentualnie zmianę wyroku w zaskarżonej części i uwzględnienie odwołania, a także zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji odwołującego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że wobec uchylenia wyroku z dnia 30 listopada 2010r. i zniesienia postępowania od 17 listopada 2010r. – postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 sierpnia 2011r. w sprawie III AUa 253/11, koniecznym było ponowne przeprowadzenie dowodów objętych zniesionym postępowaniem i dopuszczenie uzupełniającego dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny ekonomii na okoliczność zaistnienia przesłanek do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie przez odwołującego. Wskazać bowiem należy, że na rozprawie w dniu 17 listopada 2010r. biegły wydał uzupełniającą opinię ustną, stanowiącą integralną część pierwszej opinii ze stycznia – lutego 2010r.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 16 kwietnia 2013r. biegły sądowy z dziedziny ekonomii wydał opinię ustną, w której w całości potrzymał swoją wcześniejszą opinię wydaną w sprawie na okoliczność zaistnienia przesłanek do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie przez odwołującego. W konsekwencji powyższa opinia stanowiła podstawę do dokonania ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Odnosząc się natomiast do zarzutów odwołującego, Sąd Apelacyjny w całości uznał je za nieuzasadnione.

Zasadniczym zarzutem apelującego było naruszenie art. 116 § 1 ordynacji podatkowej poprzez błędną wykładnię przesłanki „bezkuteczności egzekucji”.

Słusznie bowiem Sąd Okręgowy ustalił, że do stwierdzenia bezskuteczności egzekucji warunkującej odpowiedzialność członka zarządu za zobowiązania spółki nie zawsze jest konieczne uprzednie prowadzenie egzekucji. Bezskuteczność może być bowiem stwierdzona także wtedy, gdy z okoliczności sprawy wynika niezbicie, że spółka nie ma żadnego majątku, z którego wierzyciel mógłby uzyskać zaspokojenie swoich należności. Innymi słowy - bezskuteczność egzekucji należy rozumieć jako sytuację, w której nie ma jakichkolwiek wątpliwości, iż nie zachodzi żadna możliwość zaspokojenia egzekwowanej wierzytelności z jakiegokolwiek części majątku spółki (por. uchwała SN z 13.05.2009 r., I UZP 4/09).

Niewątpliwie w niniejszej sprawie zachodzi bezskuteczność egzekucji, bowiem postępowanie upadłościowe zostało umorzone, a organ rentowy nie uzyskał zaspokojenia swojej wierzytelności. Z prawidłowo poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych wynika, że egzekucja należności z tytułu składek na rzecz ZUS w stosunku do spółki była początkowo prowadzona przez organ rentowy, m.in.- zajęto rachunek bankowy spółki w dniu 11 maja 2001r., a następnie na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 3 czerwca 2002r. (sygn. akt XVII Co 4146/02) przez Komornika Sądowego Rewiru XII przy Sądzie Rejonowym w Poznaniu. Egzekucja ta okazała się bezskuteczna, ponieważ nie udało się wyegzekwować żadnych należności. Pismem z dnia 17 września 2002r. Bank (...) S.A. zawiadomił, że tytuły wykonawcze nie mogą zostać zrealizowane z uwagi na brak środków na rachunku spółki. Pismem z dnia 11 lutego 2003r. organ rentowy zawiadomił (...) S.A. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec zainteresowanej spółki z uwagi na ogłoszenie upadłości dłużnika. W dniu 6 sierpnia 2003r. syndyk złożył wniosek o umorzenie postępowania upadłościowego z powodu braku środków na jego prowadzenie. W tej sytuacji błędnym był zarzut odwołującego, że egzekucja z mienia spółki umożliwiłaby zaspokojenie zaległości składkowych spółki, a tym samym, że istniała podstawa do wyłączenia odpowiedzialności odwołującego na podstawie art. 116 § 1 pkt 2 ustawy ordynacja podatkowa. Dodać należy, że powołany przepis – dla uwolnienia członka zarządu od przedmiotowej odpowiedzialności wymaga nie tylko wskazania mienia spółki, które może być przedmiotem skutecznej egzekucji, ale wskazania takiego mienia, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Nie znajduje również uzasadnienia argument skarżącego, że wniosek o ogłoszenie upadłości został zgłoszony we właściwym czasie, co uzasadniałoby wyłączenie odpowiedzialności odwołującego na podstawie art. 116 § 1 pkt 1 ordynacji podatkowej. Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia Sądu I instancji w tym zakresie, które zostały poczynione m.in. na podstawie opinii biegłego sądowego z dziedziny ekonomii. Skarżący nie zakwestionował skutecznie prawidłowości tej opinii. W szczególności zasadnym zarzutem przeciwko opinii nie jest argument, że skarżący jest innego zdania niż opiniujący w sprawie biegły, bez podania jakichkolwiek wad czy sprzeczności przedmiotowej opinii. W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że sytuacja finansowa przedsiębiorstwa uzasadniała zgłoszenie wniosku o upadłość na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2001r., tj. po sporządzeniu i przyjęciu sprawozdania finansowego za 2000r. W tej sytuacji wniosek o ogłoszenie upadłości złożony przez odwołującego dopiero w październiku 2002r. nie można uznać za złożony we właściwym czasie. Podobnie należało ocenić wniosek o otwarcie postępowania układowego zgłoszony w październiku 2001r., przy czym spółka ostatecznie zrezygnowała z jego realizacji, wobec wysokich kosztów tego postępowania a także podpisania ugód z wierzycielami.

Ponadto – wbrew zarzutom odwołującego błędny jest zarzut naruszenia art. 24 ust. 5d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Powyższy przepis określa przedawnienie należności z tytułu składek wynikających z decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej. To, że - zgodnie z tym przepisem - następuje przedawnienie należności wynikających z decyzji po upływie 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym decyzja została wydana, nie jest sytuacją, która odnosi się do przesłanek wydania decyzji o odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe spółki. Jeżeli decyzja o odpowiedzialności odwołującego się jako członka zarządu konstytutywnie kształtuje tę odpowiedzialność na podstawie ustawowych jej warunków, to przedmiotem odwołania do sądu i prowadzonego w związku z tym dwuinstancyjnego postępowania w sprawie są zarzuty przeciwko przesłankom, na jakich decyzja została wydana. Oczywiście jest, że nie mogą być podważone podstawy decyzji z powołaniem się na upływ czasu po jej wydaniu. Skutki decyzji, w tym podleganie określonym regułom przedawnienia zobowiązania w niej określonego, nie były i nie mogą być objęte przedmiotem sprawy z odwołania od decyzji, odwołania, które zarzuca, że decyzja została wydana z

naruszeniem prawa. Innymi słowy - w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego ustalającej odpowiedzialność członka zarządu spółki z o.o. za zaległości składkowe nie podlega rozpoznaniu kwestia przedawnienia należności z tytułu składek wynikających z tej decyzji na podstawie art. 24 ust. 5d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 r. I UK 87/10). Decyzja o odpowiedzialności osoby trzeciej za zaległości podatkowe, a więc i składkowe ma charakter konstytutywny. Odpowiedzialność osoby trzeciej powstaje zatem dopiero w dniu wydania i doręczenia decyzji i wtedy otwiera się możliwość egzekwowania zobowiązania określonego tą decyzją, co do której zastosowanie będzie miał przepis art. 24 ust. 5d u.s.u.s. Zatem przepis ten aktualizuje się dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego, czyli w sytuacji, gdy chodzi o wykonanie zobowiązania wynikającego z prawomocnej decyzji dotyczącej obciążenia osoby trzeciej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2011 r. II UK 360/10).

Odnosząc się do zarzutów naruszenia prawa procesowego – Sąd Apelacyjny uznał je za nieuzasadnione. Zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny i orzecznictwa, by podstawa naruszenia prawa procesowego nadawała się do rozpoznania, skarżący powinien określić działanie (zaniechanie) sądu naruszające konkretny przepis postępowania i wskazywać - w nawiązaniu do hipotezy tego przepisu - na czym polegało jego naruszenie a także wpływ tego naruszenia na rozstrzygnięcie.

Wykazanie, że sąd pierwszej instancji naruszył art. 233 § 1 k.p.c., co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, nie może być ograniczone do odmiennej interpretacji dowodów zebranych w sprawie, przy jednoczesnym zaniechaniu wykazania, iż ocena przyjęta za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granicę swobodnej oceny dowodów, którą wyznaczają czynniki logiczny i ustawowy, zasady doświadczenia życiowego, aktualny stan wiedzy, stan świadomości prawnej i dominujących poglądów na sądowe stosowanie prawa.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Sąd I instancji bardzo szczegółowo wskazał, dlaczego uznał za wiarygodną opinię biegłego sądowego z dziedziny ekonomii, a skarżący nie podważył skutecznie prawidłowości tej oceny. Również zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. z opisanych wyżej przyczyn nie zasługiwał na uwzględnienie.

Wobec powyższego – zarzuty odwołującego nie były zasadne, a wyrok Sądu Okręgowego należało uznać za prawidłowy i mający odzwierciedlenie w ustalonym stanie faktycznym i prawnym. Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

/SSA Iwona Niewiadowska-Patzer/ /SSA Dorota Goss-Kokot/ /SSA Katarzyna Wołoszczak/